Metron kohtalo ratkaistiin kolmannessa äänestyksessä

Metrotaistelu Helsingin valtuustossa alkoi keskiviikkona klo 21:n aikoihin, ja puolenyön maissa, kun väittely oli kiivaimmillaan, päätettiin lähes yksimielisesti jatkaa asian käsittelyä loppuun saakka. Illan ja yön kuluessa pitivät ryhmät useaan otteeseen "taktiikkaneuvottelujaan", ja ehdotus seurasi toistaan. Kokoomuksen ryhmä yritti kerran palauttaa asian takaisin kaupunginhallitukselle ja kerran se esitti pöydälle panoa. Kun tätä ei hyväksytty, se toi esiin oman suunnitelmansa eli Vesalan sähköradan. Kiivaimpia metron vastustajia oli myös Georg Ehrnrooth, joka vaati suoralta kädeltä metron hylkäämistä ja Veikko Vennamon vaade taas koski metron lainarahoitusta ja kansanäänestyksen toimeenpanoa.

Pentti Poukan Vesalan rata karsi tappion jo "käsittelyssä", sillä se havisi ensimmaisessa aanestyksessa Vennamolle Vennamon ja Ehrnroothin ehdotukset puolestaan havisivat kaupunginhallituksen ehdotukselle eli metrolle.

Pentti Poukan ponsi Vesalan radasta oli ensin vastakkain Vennamon ponnen kanssa Vennamo esitti, etta metro hyvaksyttaisiin vain silla edellytyksella, etta metro rahoitetaan lainoilla eika veroayrin hinta metron vuoksi nouse. Vennamo voitti Poukan aanin 41—34.

Taman jalkeen aanestettiin kaupunginhallituksen esityksen seka Vennamon voittaneen ponnen valilla. Aanestyksessa voitti kaupunginhallituksen ehdotus aanin 48—5. Kaikki kokoomuksen 22 edustajaa aanestivat tassa aanestyksessa tyhjaa.

Seuranneessa kolmannessa aanestyksessa ratkesi metron kohtalo. Tassa olivat vastakkain kaupunginhallituksen ja Ehrnroothin esitykset. Ehrnrooth esitti metron hylattavaksi seka neuvoteltavaksi valtion ja lahikuntien kanssa yksimielisyyteen paasemiseksi Helsingin seudun liikenteen jarjestamisesta Aanestyksen tulos oli 49—25 kaupunginhallituksen esityksen eli metron hyvaksi.

Yhteistyöhön valtion ja kuntien kanssa

Toivomusponsista hyvaksyttiin Erik Wittingin ponsi aanin 40—35 Ponnessa todettiin, etta "kaupunginhallituksen on jatkuvasti tutkittava mahdollisuuksia taloudelliseen yhteistyohon valtion ja naapurikuntien kanssa Helsingin seudun julkisen liikenteen investointien rahoittamiseksi ja kehitettava yhteistyota rautateiden ja tarvittaessa myos muiden liikenteen harjoittajien kanssa" Edelleen kaupunginhallituksen tulee huolehtia siita, etta julkisen liikenteen kayttotalous hoidetaan niin, ettei se kohtuuttomasti rasita veroayrin hintaa

Muista toivomusponsista hylattiin valtuutettu Erkki Haran (kok) ponsi, joka koski mielipidetiedustelun tekemista kansalaisten keskuudessa metrosta. Esitys hylattiin aanin 48—27 sen jalkeen, kun se oli ensin voittanut V. Vennamon kansanaanestyksen toimeenpanoa esittavan ponnen. Ponnet koskivat itseasiassa siis samaa asiaa.

Toivomusponsista hylattiin viela Henrik Kallialan (Lkp) ponsi aanin 58—17. Se koski toivomusta metron syottoliikenteen hoitamisesta yhteistoimin nassa yksityisten liikenteenharjoittajien kanssa.

Metron puolesta äänestäneitä 49

Metron puolesta aanestivat seuraavat: kaikki sosiaalidemokraatit eli Veikko Aalto, Inkeri Airola, Pauli Burman, Seija Karkinen, Aarne Laurila, Raakel Lehtokoski, A. K. Leskinen, Sigurd Norrmén, Vilho Narhi, Tyyne Paasivuori, Lauri Puntila, Yrjo Rantala, Irja Salmela, Arvo Salo, Kaarina Syrjanen, Risto Sankiaho, Ilkka Taipale, Reino Tuomi, Erkki Tuomioja, Pentti Ukkola ja Sirkka Vuorela.

Liberaalisesta kansanpuolueesta aanestivat metron puolesta Pirkko Aro, Aino Hanninen, Henrik Kalliala, Veikko Loppi, E. J. Paavola ja Pekka Tarjanne; ruotsalaisesta kansanpuolueesta Barbro Appelqvist, Vivan Juthas, Gustaf Laurent, C-G. Londén, Arvid von Martens, Ingvar Melin, Erik Witting ja Jutta Zilliacus; kaikki Skdl:n ryhman jasenet eli Elsa Aaltonen, Juho Antikainen, Jorn Donner, Anna-Liisa Hyvönen, Martti Jokinen, Olavi Laine, Juho Mehto, Hella Meltti, Kati Peltola, Pekka Saarnio ja Mirjam Tuominen; Smp:sta Veikko Vennamo, Tpsl:sta Rauha Ruohonen ja Kepu:sta Jouko Loikkanen.

Metroa vastaan äänestäneitä 25

Metroa vastustivat kokoomuksen ryhma kokonaisuudessaan eli Mervi Ahla, Jouni Apajalahti, Erkki Hara, Erkki Heikkonen, Harri Holkeri, Raimo Ilaskivi, Vuokko Juhola, Pentti Katajamaki, Salme Katajavuori, Jorma Korvenheimo, Yrjo Larmola, Holger Liinpaa, Reino Palmroth, Kaarlo Pettinen, Pentti Poukka, Pentti Pusa, Kari Rahkamo, Terttu Raveala, Maija Saari, Jussi Saukkonen, Kerttu Vainikainen ja Anni Voipio.

Edelleen metroa vastustivat ruotsalaisesta kansanpuolueesta Georg Ehrnrooth ja Victor Procopé seka Smp:sta Leena Willberg.

Liberaalisen kansanpuolueen Arne Berner ei osallistunut aanestykseen eika kesken kokousta sairastunut Aune Makinen-Ollinen. Smp:n Pekka Vennamo aanesti tyhjaa.

Puheita ja haukotuksia — olutta ja voileipiä

Valtuusto teki pitkan yon kuluessa kauaskantoisen paatoksen, jolla se oikeutti metronsuunnittelutoimiston aloittamaan metron ensimmaiseen osaverkkoon kuuluvan Kampin ja Puotinharjun osuuden rakentamisen. Tasta 11 km:n patkasta kulkee suurin osa maanpaallisena, ja osuus Kamppi — Junatie, eli 3,8 kilometria, on tunnelissa. Valtuuston paatokseen metron rakentamisesta riitti yksinkertainen enemmisto Syksyisin budjettikokouksen yhteydessa paatetaan metroon varattavista maararahoista, ja talloin tarvitaan maaraenemmisto. Mikali kokoomus saa silloin taakseen samat aanestajat kuin nytkin, se ei pysty maaravahemmistolla kaatamaan paatosta. Eraat ryhman jasenista ilmoittivat aikanaan, etta tallaista maaravahemmistoa voitaisiin kayttaa metroasiassa hyvaksi. Nyt on kuitenkin ilmoitettu, ettei maaravahemmistöon turvauduta.

Valtuuston torstainvastaiseen yohön kuului tunneittain puheita, haukotuksia, kilometreittain kavelya istuntosalin ja kahvilan valilla; niinpa yon aikana kului litroittain kahvia, sadoittain voileipia ja kuusi korillista kaijaa.

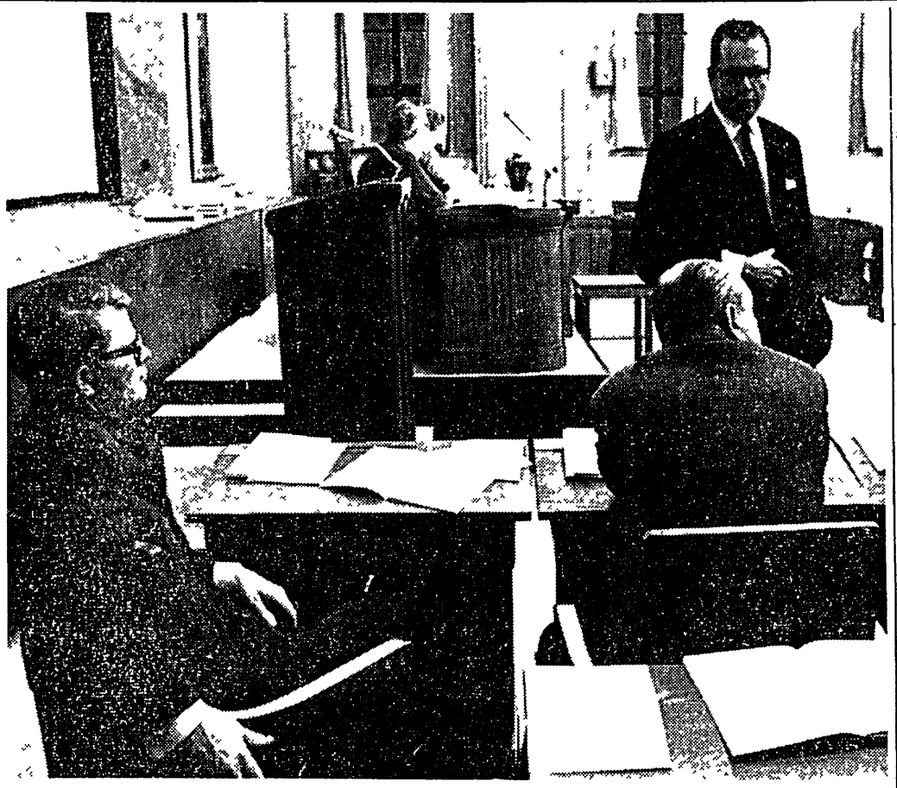

Helsingin valtuuston pitkälle aamuyöhön venyneen metrokeskustelun aikana jouduttiin suorittamaan useita äänestyksiä. Puheenjohtajan korokkeella työskentelevät äänten laskijat. Raimo Ilaskivi on jäänyt ohikulkiessaan vaihtamaan pari sanaa apulaiskaupunginjohtajien A. K. Loimarannan ja Veikko O. Järvisen (vas.) kanssa.

Keskituntiansio nousi viime vuoden lopulla

Vuoden vaihteessa olivat niin ahtausalan, rakennusalan, autoliikenteen tyontekijain kuin teollisuustyontekijainkin keskituntiansiot kohonneet vuoden 1967 vumeisesta vuosineljanneksesta. Samoin olivat keskituntiansiot nousset viime vuonna siirryttaessä kolmannesta neljanteen vuosineljannekseen. Tama ilmenee tilastollisen paatoimiston ja Suomen tyonantajain keskusliiton (STK) laatimista tilastoista

Teollisuudessa miestyöntekijain keskituntiansio oli viime vuoden neljannella neljanneksellä ilman arkipyhakorvauksia 4,81 mk ja arkipyhakorvauksineen 4,88 mk. Vastaavat luvut naisilla olivat 3,32 ja 3 34 mk Edellisestä neljanneksesta oli miesten palkoissa nousua 0,8 prosenttia ja naisten 0,3 pros. Vastaavat nousut vuotta aiemmalta neljannekselta olivat 13 ja 12,1 pros

Rakennusalan työolojen työntekijain tuntiansio nousi kolmannesta neljanneksesta 1.7 pros. ja vuoden 1967 viimeisesta neljanneksestä runsaat 10 pros.

Ahtaustoissa keskituntiansio oli vuoden lopussa koko maassa 7,10 mk eli lahes 9 pros. edellista neljannesta suurempi ja runsaat 12 pros vuotta aiempaa neljannesta suurempi.

Autoliikenteen työntekijain keskimaaraiset tuntiansiot olivat nousseet kolmannesta vuosineljanneksesta neljanteen 0 2 pros. ja 16 5 pros. vuotta aiemmasta neljanneksesta. Vuoden lopussa oli linja-autonkuljettajain tuntiansio 4,47 mk, kuorma-autonkuljettajain 4 03 mk ja korjaamotyontekijain 4 20 mk.

Rahastajien vastaavat luvut olivat tuolloin 2.67 mk ja korjaamotyossa olleiden naisten 3 markkaa.

Metropäätös vaatii Suur-Helsingissä uusiakin ratkaisuja

Metropäätös selventää huomattavasti Helsingin seudun suunnittelua. Samalla se vaatii ainakin Helsingiltä ja Espoolta liikennepäätöksiä, jotka tähän asti ovat maanneet ratkaisemattomina metro-ongelman vuoksi.

Helsingin maalaiskunnassa metropaatos voi vaikuttaa Lansimaen suunnitteluun. Helsingin kaupunki on antanut Lansimaen kupeessa kaupungin puolella olevien Vesalan ja Rajakylan suunnittelun Arkkitehtitoimisto Pentti Aholalle, joka hoitaa maalaiskunnan toimeksiannosta myös Lansimaen suunnittelua. Metropaatos suuntaa Lansimakea entista enemman Helsingin vaikutusalueelle.

Etela-Espoon bussimetrohanketta on nyt harkittava uudestaan Raidemetro Helsingissa ja bussimetro Espoossa merkitsisi sita, etta matkustajat joutuisivat valilla vaihtamaan kulkuneuvoa Talla hetkella Espoon yleiskaavan metrovaraus kulkee suureksi osaksi kallion sisalla.

Helsingissa joudutaan pohtimaan keskustan tulevaa autopaikkamaaraa. Nyt Helsingin keskustassa on 33 000 autoa paivittain pysakoityna. Metropaatos merkitsee, etta autopaikkojen maara voi nousta noin 50 000 vaiheille, mutta ei ratkaisevasta suuremmaksi.

Helsingin seutukaavaliiton suunnittelupaallikko, arkkitehti Lars Hedman toivotti metropaatoksen tervetulleeksi: Vaikka Helsingin seudun runkokaavan kannanotoissa pyrittiin keskittamaan asutusalueita, siina edellytettiin sittenkin tehokasta joukkokuljetusliikennetta. Runkokaavassa valittu maankayttoperiaate on riippuvainen joukkoliikenteen kehittamisesta.

Metropaatos antaa nyt vuosien 1980 ja 1990 tilanteiden tarkastelulle realistisen pohjan, sanoi Hedman.

Helsingin naapurikuntien ratkaisuille metropaatoksen pitaisi merkita sita, etta pyritaan samaan joukkoliikennejarjestelmaan. Tama koskee Espoota, jossa ollaan bussimetron kannalla ja myos Helsingin maalaiskuntaa, joka neuvottelee valtionrautateiden kanssa Vantaan radan rakentamisesta.

Hedmanin kasityksen mukaan Helsingin metron renkaasta erkanevat linjat olisivat ainakin pitkalla tahtayksella seudun liikenteen kannalta edullisempia, koska ne jakaisivat matkustajia Helsingin niemen eri puolille. Rautatie tuo matkustajat niemen yhteen pisteeseen.

Helsingin yleiskaavapaallikkö Jaakko Kaikkonen sanoi metropaatoksen helpottavan paljon asutuksen sijoittamista Helsingissa: Nyt on etsittava ratkaisuja, joilla rakentamista keskitetaan metroasemien vaikutusalueelle. Tahanastinen epavarmuus on vaikeuttanut paljon tata tehtavaa.

Metropaatos vahvistaa Kaikkosen mukaan liikennesuunnittelussa sita periaatetta, etta 25 prosenttia huipputunnin liikenteesta hoidetaan vuonna 1990 julkisen liikenteen avulla. Tama merkitsee sita, etta autopaikkojen maara voi nousta 50 000:n vaiheille. Myos suuressa liikennetutkimuksessa Helsingin niemea kiertamaan merkityn moottoritien rakentamisaikataulu muuttuu ja se saattaa jaada metron ansiosta kokonaan pois.

Paatoksella metron rakentamisesta on myös seudullisesti hyvin tarkea merkitys, sanoi Kaikkonen.

Uusien alueitten suunnittelu Espoossa ja Helsingin maalaiskunnassa helpottuu. Rengasmetro ja rantametro vahvistavat myos Etela-Espoon rakentamisen mielekkyytta

Lounaisrannikon rakentamisen tahti asetettiin askettain kyseenalaiseksi sahköistetyn rantaradan huonon yleisömenestyksen vuoksi.

— **Lainaa 170 000 mk:n** ja maata 70 000 mk:n edesta on Iisalmen kaupunginvaltuusto paattanyt ottaa laajamittaista pohjaveden ottamon rakentamista varten. Lainat otettiin Postisaastopankista ja Pohjoismaiden Yhdyspankilta 3,6 ha:n tila ostettiin ms Erkki Olavi Kauppiselta. Maaraala sijaitsee vanhan Iisalmi—Kuopion maantien ja Poroveden valilla Myydylla alueella oleva Iisalmen Visalle kuuluva vuokraoikeus tanssilavan paikoitusalueesta jaa edelleen voimaan. (RV)

Tunnelin kaivaustyöhön muutaman vuoden päästä

Kestää vielä joitakin vuosia, ennen kuin varsinaiset metrotunneliin liittyvät kaivaustyöt voidaan aloittaa, mutta jo tulevana syksynä on tehtävä tarjoukset vaunukaluston hankkimisesta, jotta Roihupeltoon rakennettavalla koeradalla voitaisiin aloittaa kokeilu v. 1972—73. Aluksi keskitymme Helsingin keskustan geodeettisiin lisätutkimuksiin, sanoi metronsuunnittelutoimiston päällikkö Unto Valtanen.

Suuri valiokunta puolsi 20 vuoden äänioikeusikärajaa

Aanioikeusikarajan alentaminen 21 vuodesta 20 vuoteen lapaisi torstaina eduskunnan suuren valiokunnan kasittelyn Ehdotus rajan alentamisesta saman tien 18 vuoteen hylattiin aanin 36—9

Hallitus on ilmoittanut, etta aanioikeusikarajan alentaminen hallituksen esittamaa 20 vuotta alemmaksi vaarantaisi lainmuutoksen vahvistamisen

Suuressa valiokunnassa ehdotti 18 vuotta kommunistien Aulis Juvela, mutta han sai kannatusta vain omasta ryhmastaan ja Tpsl:n edustajilta.

Arpa ratkaisijana tieliikennelaissa

Tieliikennelain muutosesityksesta aanestettaessa menivat aanet tasan 22—22 Arpa ratkaisi esityksen muutoin samaan muotoon kuin kulkulaitosvaliokuntakin oli ehdottanut, mutta metsatyomiesten kuljetusta koskeviin saannoksiin tuli muutos.

Ajomiina räjäytettiin

Turku, 8. 5. (Ma) Ajomiina, joka myohaan keskiviikkoiltana havaittiin Uton lahistolla jaasohjon joukossa Vastra Morskarin saaresta noin kilometrin paassä etelaan tuhottiin rajayttamalla torstaina.

Miinan havaitsi kokarilainen kalastaja Gote Kallman keskiviikkoiltana, mutta yolla paikalle halyytetyt vartioalus Silma ja merivartioston rautayene eivat loytaneet miinaa. Tiedustelulennolle torstaiaamuna lahtenyt lentokone havaitsi sen kello 10 aikaan ja paikalle halyytettiin RV 11, joka tuhosi miinan rajayttamalla Miina oli melko lahella niita paikkoja, joissa viime paivina on tyoskennelty Palvasta vuotaneen oljyn poistamisessa.

Maaherrat koolla Helsingissä

Sisapoliittisella katsauksella avasi ministeri Antero Vayrynen maaherrojen neuvottelukokouksen Helsingissa torstaina Han kosketteli mm. aanioikeusikarajaa, vaalilakia ja maatalouskysymyksia.

Ulkopoliittisen katsauksen maaherroille esitti apulaisosastopaallikko Yrjo Vaananen ja talouspolittisen katsauksen yljohtaja Erik Tornqvist. Kansliapaallikko Arno Hannus puhui kuntauudistuksen toteuttamista koskevan lainsaadannon valmisteluista.

Iltapaivalla maaherrat olivat lasna sisaasiainministerion kahvitilaisuudessa, joka jarjestettiin sivuliiketoimikunnan 100-vuotisjuhlan johdosta

Liikenneturvallisuuskysymykset olivat esilla maaherrojen ensimmaisena kokouspaivana keskiviikkona Porvoon maalaiskunnassa pidetyssa kokouksessa kuultiin alustukset mm liikennelautakuntien yhteistyosta ja liikenneturvallisuustyon tavoitteista

Perjantaiaamuna maaherrat tutustuvat Keskon keskusvarastoon Hakkilassa

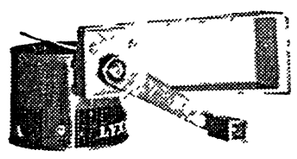

TUNNETTUJA RUOTSALAISIA

NILSJOHAN-KOTITALOUSTUOTTEITA

RÖDA KLARA

ESITTELEE RVA MARGARETA ÖGREN

PÄÄLIIKKEESSÄMME 9—10. 5. KELLO 10.00—13.00 JA 14.00—17.00.

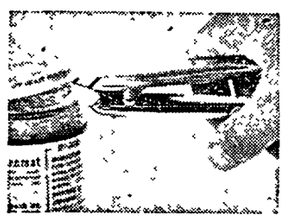

OTTO

TERVETULOA!

RAKE

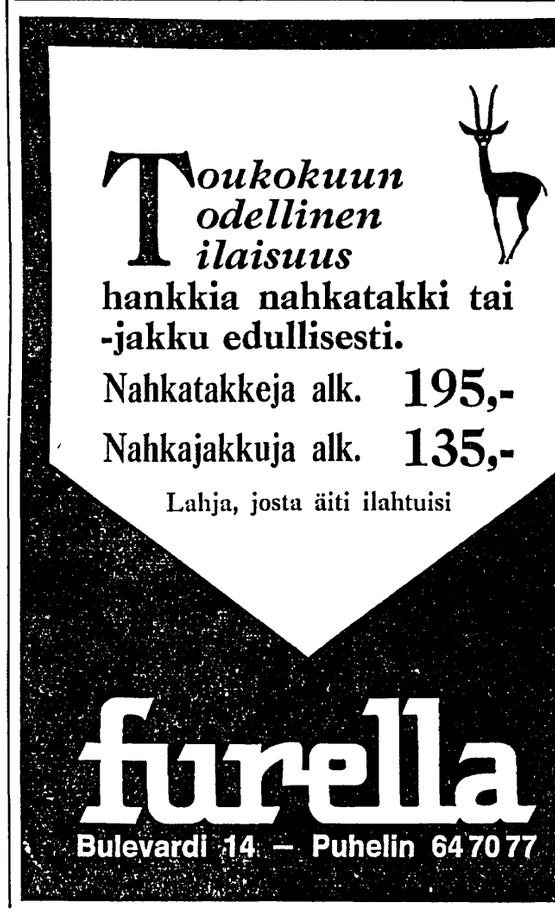

Toukokuun odellinen ilaisuus

hankkia nahkatakki tai -jakku edullisesti.

Nahkatakkeja alk. 195,-

Nahkajakkuja alk. 135,-

Lahja, josta äiti ilahtuisi

furella

Bulevardi 14 — Puhelin 64 70 77

MAURI SARIOLA

susikosken elämän kevät

Viettäessään joulua keskisuomalaisessa lomahotellissa rikostarkastaja Olavi Susikoski rakastuu kuin ennen nuorena. Mutta äkkiä han huomaakin olevansa altavastaajana hyvin solmuisessa rikosjutussa, ja solmu ei ota sulaakseen edes Teneriffan auringossa.

8.11 mk.

G —hyvän kirjan merkki